

Katolsk kristendom – studieforbereidende VG1 og VG2 og Idrettslinjen VG1 og VG2.

Om faget

Fagets relevans og verdigrunnlag

Faget skal stimulere elevens intellektuelle og åndelig utvikling, og deres etiske bevissthet og refleksjonsevne. Gjennom faget får elevene innsikt i hvordan verdier som likeverd, respekt, forståelse og inkludering kan forankres i et kristent livssyn. Opplæringen i faget bygger på grunnleggende verdier i kristen arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse og solidaritet.

Faget inngår i en helhetlig tilnærming til elevens dannelse. Målet er å bidra til livsmestring gjennom å utvikle holdninger og verdier som kan utruste dem til å bli trygge og integrerte samfunnsborgere.

Elevene vil få en styrket forståelse av den grunnleggende betydningen av holdningsdannelse og vanedannelse i utviklingen av en personlig identitet. Slik vil faget utruste dem til å bidra til å skape og ta vare på et samfunn som er godt for alle.

Gjennom fagets opplæring i katolsk kristen tro og praksis får elevene også kjennskap til og dypere forståelse av en norsk og felles europeisk historie og kulturarv, inkludert bildekunst, musikk og litteratur.

Kompetansemålene gir også innsikt i grunnleggende forutsetninger for utvikling av demokrati og likestilling, samtidig som elevene oppmuntres til kritisk tenkning og selvstendig etisk refleksjon.

De prosjektorienterte arbeidsformene i faget gir medansvar, påvirkningsmulighet på læringsprosessen, og samarbeidskompetanse i prosjektgjennomføring. Arbeidsformene skal stimulere til kreativitet, engasjement og selvstendig utforskning.

Elevene vil gjennom faget utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger som vil bidra til at de både kan mestre sine egne liv og delta på en konstruktiv måte i arbeid og fellesskap i samfunnet.

Kjerneelementer

Katolsk tro og livssyn

Faget skal gi kunnskap om og forståelse for katolsk tro og livssyn, lokalt og globalt, og på individ og gruppenivå. Elevene skal få innsikt i, og oppleve og erfare hvordan katolsk tro og livssyn kommer til uttrykk på ulike måter. Elevene skal bli kjent med katolisismens enhet og mangfold, kulturelt og praktisk.

Utforskning av bibel, tradisjon og kirkehistorie

Faget skal undersøke bibelske tekster, dens ulike sjangre og tolkningsmetoder i henhold til kirkelig tradisjon. Analysen av de bibelske tekstene skal gi eleven større innsikt og forståelse av det katolske menneskesynet og hvem den kristne Gud er. Elevene skal bli kjent med Kirkens historie for å få forståelse for samfunnsendringer og kulturarv.

Utforskning av eksistensielle spørsmål og svar

Faget skal gi mulighet for å utvikle egne synspunkter og holdninger ved hjelp av filosofi slik den er forstått i den katolske Tradisjon. Faget skal gi rom for refleksjon, filosofisk samtale og undring ved å utforske eksistensielle spørsmål. Elevene skal også forholde seg til spørsmål det er dyp uenighet om.

Kristent liv i praksis

Faget skal gi mulighet for at elevene skal kunne møte og hjelpe mennesker i andre livssituasjoner slik at de kan utvikle forståelse og empati for Den andre. På den måten skal de få forståelse for, og praktisere kristen nestekjærlighet. Faget skal også gi elevene mulighet til å utforske blant annet andres eksempler på hvordan man kan og bør leve som en katolsk kristen, også i dagens samfunn.

Etisk refleksjon

Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av Kirkens lære og Tradisjon, Bibelen, og egen erfaringsbakgrunn. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for eget liv, skolesamfunnet, og det globale samfunnet.

Tverrfaglige temaer

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling innebærer utforskning av mennesket som forvalter av Guds skaperverk og etisk refleksjon om naturen og menneskets ansvar. Dette innebærer både fokus på ivaretagelse av miljøet og å støtte opp om menneskets sosiale og økonomiske velferd.

Folkehelse og livsmestring

Temaet "folkehelse og livsmestring" innebærer det katolske synet at mennesket er elsket av Gud og skapt i Guds bilde, som bidrar til å skape et positivt selvbilde og en tryggere identitet. På grunn av vår frie vilje har vi ansvar for de valgene vi tar på ulike livsområder. Faget skal stimulere til gode samtaler omkring ulike livsområder som for eksempel seksualitet og kjønn, rusmidler, mediebruk og forbruk. Livsmestring handler om å komme til rette med hvem man er, å kunne belyse både styrker og svakheter i seg selv, og å få øvelse i konflikthåndtering, tilgivelse og forsoning.

Demokrati og medborgerskap

Demokrati og medborgerskap innebærer å delta aktivt i nærmiljøet med sosialt og karitativt arbeid. Faget skal stimulere til engasjement for mennesker i en sårbar situasjon og som på ulike måter er marginalisert eller utstøtt. Deltakelse i faget skal bidra til økt bevissthet omkring subsidiaritetsprinsippet og rettferdig fordeling.

Timetall i faget

Timetallet er oppgitt i 60-minutters enheter.

Studieforberedende utdanningsprogram

Obligatorisk programfag

Vg1: 84 årstimer (snitt ca. 3 undervisningstimer/uke)

Vg2: 56 årstimer (snitt ca. 2 undervisningstimer/uke)

Idrettsfaglig utdanningsprogram

Obligatorisk programfag

Vg1: 84 årstimer (snitt ca. 3 undervisningstimer/uke)

Vg2: 56 årstimer (snitt ca. 2 undervisningstimer/uke)

Grunnleggende ferdigheter

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i kristendomskunnskap består i å finne fram til, reflektere over, og kritisk vurdere hvordan digitale arenaer blir brukt til informasjon og påvirkning innen tro og livssyn. Det innebærer også å ha kunnskap om og forståelse for etiske sider ved digital kommunikasjon.

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i kristendomskunnskap består i å bruke presist språk og riktige fagbegreper til å gjøre rede for, presentere og drøfte faglige emner. Det innebærer å kunne føre samtaler om kristne verdier og eksistensielle spørsmål.

Å kunne lese

Å kunne lese i kristendomskunnskap innebærer å forstå, kunne reflektere over og tolke ulike Bibeltekster og andre aktuelle tekster. Det innebærer også å kunne finne fram i Bibelen og å kunne gjøre rede for dens forskjellige typer tekster og ulike sjangre.

Å kunne regne

Å kunne regne i kristendomskunnskap innebærer å kunne forstå, samtale om og diskutere statistisk materiale relatert til faget.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i kristendomskunnskap betyr å kunne gjøre rede for og drøfte fagstoff gjennom godt språk og presis bruk av faglige begreper. Dette innebærer å kunne bygge opp en helhetlig tekst knyttet til aktuelle temaer i faget og bruke kilder på en kritisk og etterprøvbar måte.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering etter VG2

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- Bruke digitale ferdigheter til å innhente informasjon, presentere og gjøre rede for katolisismens tro på den tre-enige Gud.
- Drøfte og diskutere hvordan filosofi i den katolske tradisjonen kan hjelpe til å finne svar på eksistensielle spørsmål, og forstå forholdet mellom tro og vitenskap.
- Lese, analysere og tolke viktige bibelske tekster som er knyttet til frelseshistorien i lys av den kirkelige Tradisjonen.
- Utforske, reflektere over og presentere liturgien slik den kommer til uttrykk i Kirkens Tradisjon og praksis.
- Gjøre rede for det katolske menneskesynet og drøfte dets konsekvenser for etiske spørsmål og sosiallæren, og hvordan det kan bidra til bedre folkehelse, fred og rettferdighet.
- Gjøre rede for ulike epoker og sentrale personer i både universell og norsk kirkehistorie, og fordype seg i en av epokene.
- Presentere eksempler på Jesu etterfølgelse gjennom kirkehistorien, og reflektere over hvordan de har vært og er relevante for den enkelte kristne.
- Delta i et sosialt eller karitativt arbeid og utøve og reflektere over samfunnsengasjement, demokrati og medborgerskap.
- Reflektere over og gjennom kritisk tenkning utforske hvordan livet som kristen kan bidra til bedre livsmestring i den moderne verden.
- Finne eksempler på og analysere kristendommens virkningshistorie; for eksempel i kunst og arkitektur, litteratur, film og musikk, og hvordan den har utviklet seg gjennom historien.
- Utforske hvordan man på en bærekraftig måte kan bidra til å redusere fattigdom og økonomisk ulikhet, samt å ivareta skaperverket.

Vurdering

Underveisvurdering

Underveisvurderingen i faget skal brukes som et redskap i læreprosessen, gi grunnlag for tilpasset opplæring og bidra til at eleven øker kompetansen sin i faget. Den kompetansen eleven har vist underveis i opplæringen, er en del av grunnlaget for vurderingen når standpunktkarakteren i faget skal fastsettes.

Elevene skal medvirke i egen læring. Dette betyr at de gjennom prosjektbasert opplæring skal få utvikle sin kompetanse, individuelt og i samarbeid med andre. De skal få muligheten

til å vise kompetansen sin på ulike måter, både teoretisk og praktisk. Elevene skal reflektere over læringen og delta aktivt i vurderingen av eget arbeid. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i faget. Læreren skal gjennom sin vurderingspraksis støtte opp under elevens dybdelæring, motivasjon og mestring.

Standpunktvurdering

Eleven skal ha standpunktvurdering i faget. Eleven kan trekkes ut til muntlig eksamen etter VG2. I standpunktvurderingen skal læreren vurdere den samlede kompetansen i faget. Eleven skal være kjent med hva det blir lagt vekt på i fastsettingen av standpunktvurderingen.